

Emigdi Subirats, escriptor

Abu Bakr al Turtuixí

Un dels literats de més pes, nascut per aquestes contrades ebrenques, va ser el teòleg, poeta i filòsof Abu Bakr al Turtuixí, un dels màxims representants de la grandiosa cultura existent a la Catalunya sota el domini sarraí. El seu nom sencer era el d'Albubequer Mohamed, fill d'Algualid, fill de Mohamed, fill de Jalfa, fill de Suleiman, fill d'Ayub, el Coraxí, el Fihrí, el de Tortosa, l'alfaquí malequí, l'asceta, el conegut com a fill d'Aburrandaca. El prestigiós historiador del segle XVI Al-Maqqari va descriure el gran imam com un home alt, espigat, prim, amb faccions de la cara molt pronunciades i el color torrat de la pell. Tenia el cabell arrissat i fosc, el tapava el turbant blanc que li cobria bona part del cap, una frondosa barba ocupava la resta de la cara. Era calmat i tranquil, caminava a poc a poc i de forma majestuosa.

Es considerava un alarb pur (manera poètica de definir els àrabs). Pertanyia a un dels primers llinatges àrabs que van assentar-se a Tortosa cap al 715-717. Va néixer l'any 451 de l'Hégira (1059 d. de C.). Vivia al barri de Remolins, a la casa dels seus avantpassats, on era conegut com Ibn Abí Randaga, i freqüentava els banys públics, el soc i la mesquita, on es discutien els problemes polítics i socials del govern de Còrdova o de la ciutat.

De molt menut va aprendre a desxifrar l'Alcorà, va estudiar poesia, gramàtica àrab, dret musulmà, jurídica i càlcul. Abulgualid el betxí, a la ciutat de Saragossa, li va ensenyar les qüestions de controvèrsia i va obtenir el títol de llicenciat en les matèries estudiades amb aquest gran mestre. Va estudiar la ciència de la partició d'herències i les matemàtiques i, a Sevilla, Humanitats. Va marxar a Orient, va fer el pelegrinatge corresponent a la Meca i va visitar Bagdad i Basora (ciutats castigades en la guerra dels americans contra l'Iraq). Va visitar Egipte i es va dedicar a l'ensenyança a la noble ciutat de Damasc. Els darrers anys de la seua vida va passar-los a Alexandria, on tingué deixebles molt coneguts, com ara el predicador de la mesquita de València, Alí Ibn Ahmad Ibn Muhammad Haira, a qui va ensenyar lectures alcoràniques.

Abu Bakr ens va deixar una trentena d'obres de diverses matèries, preferentment alcoràniques, de moral i de controvèrsia, també de dret i política o jurídica, un tractat sobre la pietat filial i un llibre que critica la corrupció del cant dels sufis: aquests adornaven els joves amb riques joies i elegants vestits a fi que la contemplació de la seua bellesa indiqués la beutat del Creador. Ens quedem amb els versos que posa en veu d'un beduí: "Consolat que la resignació és un ornat de l'home bo i que contra les vicissituds del temps no caben lamentacions, i tot i que de quelcom servís que l'home exterioritzés la seua pena per causa de la desgràcia, o de quelcom aprofités el despreniment, seria consolar-se davant de qualsevol infortuni."